

patriot

8/2023

vychází 12. listopadu 2023

ÚVODEM...si v těchto dnech připomeňme ukončení první světové války, kdy 11. listopadu 1918 v 11 hodin zavládlo na všech frontách příměří. Můžeme si také osvěžit datum 8. listopad 1620. To se odehrála bitva na Bílé hoře, která rozhodla o porážce českých stavů a řadí se mezi, slovy Járy Cimrmana, naše slavné prohry. My se dnes vrátíme ještě o pár let hlouběji do minulosti, do doby husitské, a vlastně tak trochu navážeme na předchozí číslo. Podíváme se na zmínku o Temelínu, která se nachází v Popravčí knize pánů z Rožmberka. Zde se dočteme, že jistý Hostík z Velkého Temelína (Hostikonis de Majori Temelyn) přiznal, » že když jemu Táboři vzeli šle a ty Václav Hudlík vyplatil ve třech groších, a že jemu jich nechtěl darmo vrátiti, připraviv se i zabil jej, a pomocník jeho byl Janek Přistavín, pacholek Jindřicha z Albrechce «. To vše se událo v roce 1427. A takhle se tady tenkrát žilo...

My se budeme dále věnovat pravidelné rubrice o temelínských domech, domcích a chalupách, dnes nás čeká čp. 24.

Číslo popisné 24 „ U ŠABATKŮ“.

Chalupa s tímto číslem popisným byla původně kontribuční. V roce 1657 se zde připomíná Jiřík Švec s manželkou Zuzanou a synem Václavem, po něm Jan Švec s manželkou Kateřinou a dcerami Marií (*1696) a Kateřinou (*1706).

Václav Švec s Marií má v matrikách zaznamenané čtyři narozené děti, Annu, Mařenu, Martina a Matěje.

Ve stejné době se zde objevuje také rod Šabatků. Chalupník Jan Šabatka měl s manželkou Annou sedm dětí (1742-1754). Další Jan Šabatka, rolník, syn Jana Šabatky z Albrechtic se oženil s Barborou Kutilovou a měl s ní šest dětí (1766-1776). V roce 1756 se zde uvádí též Jiří Šabatka a jeho žena Anna.

Po Václavu Ševcovském vykoupil chalupu od vrchnosti za 40 zlatých v roce 1784 Tomáš Šabatka, syn

Jana Šabatky z Temelína čp. 24. Tomáš se v roce 1772 oženil s Kateřinou Vodrážkovou, dcerou Matěje, rybáře z Kořenska. Z tohoto svazku se narodilo sedm dětí. Chalupník Tomáš Šabatka zemřel v roce 1804, a až do své smrti vykonával funkci temelínského rychtáře.

Živnost zdědil jeho syn Jan Nepomuk Šabatka (1773-1806). Ten v roce 1803 pojal za manželku Helenu, dceru Jakuba Ruty (Marušky) z Oujezdce. Narodil se jim jediný syn, který v útlém věku dvou let zemřel.

Podle zápisu z roku 1807 převzal chalupu za 666 zlatých a 39 a půl krejcaru František Petřík. Převzal ji i s výměnky a se všemi břemeny. Z dluhů to bylo například 42 zlatých kořenskému mlynáři Markesovi, 17 zlatých temelínskému statkáři Frišovi, Josefu Kalci 100 zlatých, židu Königovi 6 zlatých, týnskému Rybičkovi 14 zlatých, apod.

Chalupník František Petřík (1784-1836) se přiženil v roce 1806 k Heleně, vdově po Janu Šabatkovi. Těmto manželům se narodilo deset dětí.

Dalším hospodářem se stal jeho syn František Petřík. Ten v roce 1830 uzavřel sňatek s Marií, dcerou temelínského sedláka Matěje Holuba. Také z tohoto manželství vzešlo deset dětí. František Petřík zemřel v roce 1870.

Čp. 24 v roce 1950

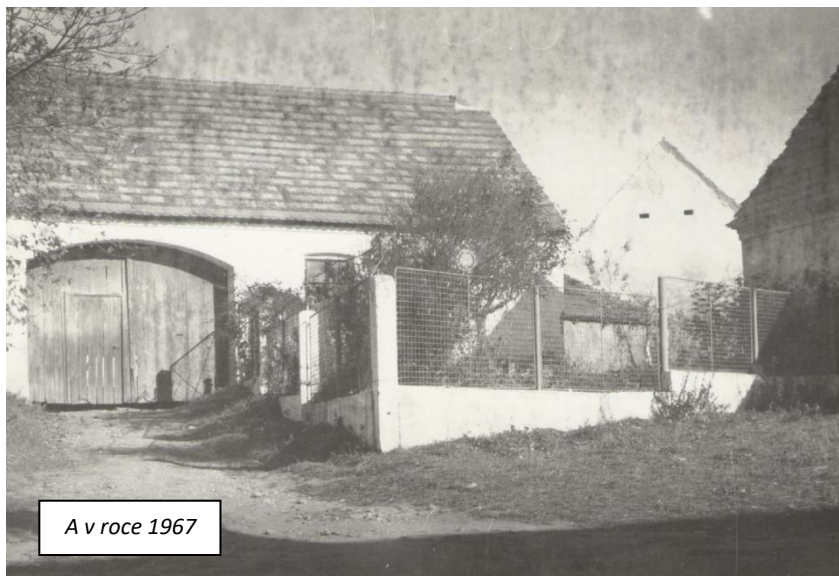
Ve stejném roce se vlastníkem čp. 24 stal Františkův syn Matěj Petřík. Jeho vyvolenou se stala v roce 1875 Veronika, dcera Kašpara Vaňka z Nové Vsi. Nevěsta přinesla věnem 1200 zlatých. Zápis z roku 1870 pamatuje i na vystrojení svatby v částce 20 zlatých a výměnek pro vdovu Marii. Manželům se narodily čtyři děti. Po roce 1900 Matěj Petřík chalupu čp. 24 prodal a odstěhoval se do Dřitně ke své dceři Marii, provdané Plojharové.

Novým majitelem se stal František Novák, kovář ze Žďáru. Ten kolem roku 1906 postavil u chalupy kovářskou dílnu a provozoval kovářské řemeslo. František Novák byl dvakrát ženatý. První manželkou mu byla Anna Paklová z Nuzova, druhou pak Eleonora Fürstová z Podháje, se kterou měl dvě děti.

Na čp. 24 se dále připomíná Štěpán Dvořák, kovář a chalupník, syn domkáře Tomáše Dvořáka ze Sedlce. Štěpán Dvořák se v roce 1919 oženil s Boženou, dcerou kováře Františka Nováka, se kterou měl dvě dcery, Boženu a Marii. Zemřel v roce 1965. V roce 1946 se na čp. 24 k dceři Marii Dvořákové přičlenil Josef Zmrhal. Zastavěná plocha i s nádvořím měřila v roce 1837 175 sáhů, v roce 1903 to bylo 6 arů 29 m², v roce 1935 pak 7 arů a 49 m².

Výměra pozemků v roce 1916 činila přes 9 hektarů, v roce 1935 přes 6 hektarů (z toho 5 ha orná půda).

(zdroj: František Mareš, Popravčí kniha pánův z Rožmberka / Jan Petřík, Rodový katastr obce Temelína / matriky SOA Třeboň / Jan Bartuška, Temelín v proměnách času / Pamětní knihy obce Temelína / foto: archiv obce Temelína)

ZÁVĚREM...

A protože je tento Patriot v letošním roce posledním (v prosinci vyjde obecní zpravodaj Temelínský Hlásič), děkujeme tímto za vaši letošní přízeň a budeme se těšit v roce následujícím. Krásné vánoční svátky a v roce 2024 jen to dobré. Stále platí, že

SDH Temelín pořádá divadelní představení

Spolek divadelních ochotníků v Blatné uvádí inscenaci

KLEC BLÁZNŮ

na motivy stejnojmenné hry
Jeana Poireta

Obsazení: Jiří Thorovský
Dušan Maleček
Josef Kohout
Veronika Janečková
Zdeňka Tvrďá
Zdeněk Vondra
Karel Plachý
Tomáš Havlan
Tomáš Březnický
Matěj Thorovský
Oldřich Fojtík
Zlataše Malečková
Hana Jahodová

Režie: Veronika Janečková

Zvuk: Pavel Bartůšek

Světla: Vlastimil Kocourek

Kostýmy: Lída Gajanová

Choreografie: Dana Strnadová

Scéna: Klára Jánská

Text sleduje: Hana Jahodová

17.11. 2023 od 18:00 hodin
V SÁLE TEMELÍNSKÉ HOSPODY

37. VEČER S DECHOVKOU

Účinkuje
**Dechový
orchestr
Temelín**

Jako host vystoupí
**Venkovská
muzika**

**SOBOTA
18.11. 2023
17:00 HODIN**

SÁL HOSPODY
POD HRÁZÍ
LHOTA POD HORAMI

budete-li mít náladu a potřebnou dávku odvahy, můžete sledovat stránky Patriot na sociální síti FB, abyste o nic zásadního nepřišli. Uvítáme jakékoliv historické materiály vztahující se k Temelínu a okolí. Ve formě originální, v kopii papírové či jakékoli jiné, včetně té elektronické. Děkujeme, že nás čtete.

Obecně lidé takové ty věci, co jsou malým písmem, nečtou. Takže bych si tady mohl psát, co chci a nikdo by to stejně nečetl. Nicméně právě tím nejmenším písmem jsou sdělovány (jistě ne zcela náhodou) ty nejdůležitější informace. Všechny údaje zveřejněné v tomto listu jsou navzdory mému nejlepšímu snažení bez záruky. List je soukromým elektronickým médiem, za jeho případnou tištěnou distribuci nenesu autor žádnou odpovědnost. Patriot a jeho části je možno bezplatně dále šířit - což však neznamená, že bych se nějak úporně bránil drobným příspěvkům a darům ©. V každém případě za přízeň děkuje Ondřej Klempíř. Kontakt: e-mail: klempondr@seznam.cz. Vychází tak nějak občas, ale většinou pravidelně nepravidelně.